

retében szólal meg az. Ha ilyenkor az illető benső meggyőződése ellenére is a tekintélynek engedelmessé, engedelmeskedik, engedelmissége már nem „szent engedelmisség“, hanem az ellenkezője.

De honnét tudhatjuk ilyenkor, hogy a mi meggyőződésünk és viselkedésünk nem ördögi sugallatból, önzésből vagy gögből származik-e? Johanna viselkedése mindenestre jó útmutatás e tekintetben. Egyrészt, azzal, amit már említettünk, hogy elvileg nem tagadja az egyházi tekintélyt s minden egyébben készségesen követi is annak szavát, másrészt egyszerű, aláztos, elkeseredés, „ressentiment“, akaratosság, önsajnálát és mártírpóz nélküli magatartásával, amely telve van tisztelettel, de ugyanakkor mély szomorúsággal is a körülötte kavargó és számára érthetetlen zavar miatt.

Régóta tudjuk, hogy abban a

küzdelemben, amelyet az egyház vívott a múltban a szerinte eretnekiségnek minősülő áramlatok ellen, mindkét oldalon voltak iragikus áldozatai az emberi tévedékenységek: az ítélkezők között éppúgy, mint az elítéltek között. Nem ujság ez a „bűnösök egyházának“ életében. Johanna esetében ma már kétségbevonhatatlanul látjuk, hogy ki tévedett. Hiszen az egyház a szenttéavatásban kimondotta a végső szót, a szenttéavatás pedig, — mint tudjuk —, a tévedhetetlen döntések közé tartozik.

Az Orleansi Szűz alakjában azonban az egyház, amely anyja és védője a gyenge és tévelygő keresztény emberiségnek, szívére vonja mindazokat, akik az emberek megítélése szerint tévedtek, Isten szemében azonban ártatlanok voltak, és földi megszégyenülésüket a szentek mennyei dicsőségével koronázza meg.

A KIS ÚT

... Hozzám az Isten nem igazságos. Kezdem azon, hogy harminc-éves létemre még mindig nincsen állásom. Miért? Mert nincsenek protektoraim, nincs senki, aki az én ügyemet igazán a magáévá tenné. Ha ajánlanak is egy állást, ott bizonyára olyan kevés a fizetés, vagy olyan messze van a lakásomtól, vagy olyan terhes a munka, hogy azzal nem érdemes foglalkozni. És ha néha sikerül egy jobb helyet kifogni, azonnal megkezdődik a fúrás, és nem is nyugszanak addig, amíg ki nem nyírtak. Így most már nincs is kedvem semmihez, még az ágyból felkelni sem. Igaz, hogy nem is érdemes, mert anyám korán reggel megy el munkába, úgy hogy csak akkor ér rá befűteni és takarítani, amikor este hazajön. Hát én mit is csinálnék abban a rendetlen lakásban?

Hogy mit csináljon a rendetlen lakásban? Hát rendet. És menjen el vásárolni, és főzzön és mosogasson és vasaljon és foltozzon és stoppoljon, vagyis végezze el legalább is azt a munkát, amellyel arműgy is dolgozó és — alighanem már kissé öregedő — édesanyját megkímélje a túlterheléstől.

Levelét nem írta alá, csak „Két-

ségbeesett“ jelzéssel, s így nem tudjuk, hogy „fiú-e vagy lány“, de a fentiek a fiúknak ugyanúgy szólnak. Nincsen semmi jogcímük, hogy nemükre való hivatkozással édesanyjukra hagyják a házimunkát. „Kétségbe esni“ azon, hogy „nem talál munkát“ és el nem végzi azt, amely ott kínálkozik (elvégzésért könyörög) a szeme előtt... ez bi-

zony rosszul leplezett munkakerülés. Mert lehet, hogy valaki átmenetileg valóban nem tud elhelyezkedni, vagy egy ideig nem fogadja el az első kínálókozó állást, mert megfelelőbbet vár... de nem várja ezt ágyban fekve, és a körülötte lévő munkának másra, pláne a már ügyis dolgozó édesanyjára való áthárításával. Hanem kitakarított lakással, főtt vacsorával, tiszta ruhával várja haza a munkából érkezőt.

Szinte hallom a választ, az egészen megszokott, tipikus választ: „Nekem ehhez túl rosszak az idegeim. En annyi csalódáson mentem át, hogy már nincsen akarateróm“.

Adjon önmagának őszinte feleletet erre a kérdésre: akar-e jobb idegekre szert tenni és hozzákezdeni a dolgos élethez s ezzel *egész emberre* lenni, vagy mint vérszopó akar rátapadni másokra... és így megélni a „rossz idegeire“ való hivatkozással. Ha az utóbbit választja, nincs más mondanivalónk, mint az, hogy akkor legalább ne az Úr Istent okolja.

De ha az elsőt választja, és ha valóban gyengébb idegzet, hibás nevelés és még hibásabb önnevelés miatt nem állt eddig helyt az életben, akkor kezdje meg azonnal, — kezdje meg azonnal akaratának erősítését.

Olyankor, amikor úgy „nincsen ereje felkelni“, gondolkozzék el egyszer nagyvon komolyan azon, hogy az Úr Isten a világ teremtésekor így rendelkezett: Hozzanak elő a *vizek* csúszó-mászó élőlényeket“, majd: „Hozzon elő a *föld* élőlényeket... barmot... és szárazföldi vadat“ és végül az *emberhez* ív szolt: „Töltsétek be a földet... haitsátok uralmatok alá, uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állaton...“

Mi emberek megkaptuk a földet, és a mi feladatunk az, hogy közreműködünk a föld további kialakulásán. Ez az Isten akarata. Meg

kell hódítanunk, uralmunk alá kell hajtánunk a földet, szebbé, jobba, gazdagabbá, rendezettebbé, tökéletesebbé, kell tennünk a növényeket, az állatokat, ismernünk az emberi természet törvényeit és azokat a feltételeket, amelyek szerint az emberekkel való együttélés igazi együttműködéssé lesz, és meg kell ismernünk azt a Természetfölötti Lényt, akinek rendelkezése hozott létre bennünket és ad értelmet és szankciót minden cselekedetünknek. Ezt a szép tevékenységet úgy hívjuk, hogy *munka*. Aki a munka alól kivonja magát, meglopja az emberiséget, mert fogyasztja a közös javakat, anélkül, hogy hozzájárulna gyarapításukhoz.

Mondja sokszor magában: Nem akarok ilyen hitvány ember lenni. Aztán tűzzön maga elé egyelőre egészen kis *feladatokat*. a házi munkának csak egészen kis részét: ha azt hűségesen elvégzi, egészen biztosan gyarapodni fog az akaratereje, és pedig rövid időn belül érezhetően. Ez az akarat kinevelésének természetes útja. Minden sport, minden tudomány, minden művészet fokozatos haladást kíván. Senkinek sem jutna eszébe egyszerre balettben lépni fel, ha előzőleg éveket nem nevelte rá magát. Csak éppen az akaratától várjuk el, hogy amit éveken át elhanyagoltunk, azt egyszerűen, egyetlen elhatározással meg tudjuk másítani?

Van azonban természetfeletti segítség is. Isten ingyen mindenkinek ad elegendő kegyelmet ahhoz, hogy üdvözülhessen. de megkívánja, hogy ezzel a kegyelemmel közreműködünk. Aki nem dolgozik együtt a kegyelemmel, attól megvonja azt az Isten. Ha úgy érzi, hogy Isten nem segíti meg most ebben vagy abban a hirtelen, nagy akaratkifejtésében, amit éppen most megkísérelt, gondoljon arra a számtalan finom, belső sugallatra, amelyekre annak idején nem hallgatott és amelyeket nem követett. Most, hirtelen, nagy

dologba fogni, ehhez nincs elég ereje és bátorsága, — mondjuk, nincs kegyelmi „készlete“; de kezdje csak el „gyűjteni“ a kegyelmet, hűségesen elvégezvén azokat az apróságokat, amelyeket maga elé tűzött,

és meglátja: eljön a nap, amikor nem várja, hogy a „protektorok“ tegyék magukévá ügyét, hanem önmaga veszi kezébe, mert érezni fogja, hogy ott van a legjobb kézben. Isten segítse hozzá! F.

N A P L Ó

NEWTON ÉS A KERESZTHALÁL ÉVE. Az evangéliumból tudjuk, hogy Krisztus kínszenvedése a zsidók húsvétja előtti pénteken volt, de hogy melyik esztendőben, arról az evangélium nem beszél. Talán nem lesz érdektelen, ha ismertetjük, hogy Newton, a világhírű fizikus hogyan próbálta megállapítani a kereszthalál évét. Newton ugyanis nemcsak örökértékű fizikai és matematikai műveket írt, hanem a teológiával is foglalkozott és *Observationes ad Danielis profetae Vaticinia* című nagyobb munkájának XI. fejezetében Krisztus szenvedésének időpontját is igyekszik megállapítani.

„Mivel azoknak az időknek az ismerete — mondja, — amikor Krisztus született és szenvedett, az általa alapított vallásra nézve kevés jelentőséggel bír, az első keresztények nem sokat törődtek ezek megállapításával amint más ilyenféle dologgal sem. Akik ezeket először ülték meg ünnepélyesen, az év sarkalatos napjaihoz kapcsolták őket: így *Annunciatió*t március 25-én ünnepelték, amely napra a tavaszi napj egyenlőség esett a Julius Caesar által megjavított naptár szerint, Keresztelő Szent János ünnepét július 24-én, a nyári napforduló napján, Szent Mihály ünnepét szeptember 29-én, az őszi napj egyenlőségkor és végül Krisztus születését december 25-én, a téli napfordulókör. István vértanú, János apostol és az aprószentek ünnepét pedig az utóbbihoz lehetőleg közel. Mivel azonban az idő multával a téli napforduló december 24, 23, 22-re stb. esett, innen származott, hogy a következő századokban Krisztus születését december 24, 23 s végül december 20-ra tették, s úgy látszik, hogy ugyanebből az okból Tamás ünnepét december 21-re, Mátétét szeptember 21-re tették.“

Csillagászati okok határozták meg szerinte a többi ünnep idejét is. Így Pál megtérése január 25-re, Mátyás napja február 25-re, Márk április 25-re, Úrnapja (ez nem a mai Úrnap ünnepe volt) május 26-ra, Jakabé július 25-re, Bertalané augusztus 24-re, Simon és Júdásé október 28-ra került, amely napokon a Nap az állat övön végigvándorolva sorban a Vízöntő, Halak, Bika, Ikrek, Oroszlán, Szűz és Skorpió csillagképébe lépett. „Ezekből nyilvánvaló — mondja Newton — hogy ezeket az ünnepnapokat a keresztények első naptáraiban a matematikusok a maguk elgondolása szerint jelölték meg és semmi alapjuk sincs a hagyományban.“

Azokban az időkben nagyon előnyös is volt, hogy az ünnepnapok idejét csillagászatilag megfigyelhető jelenségek határozták meg. Nyomtatott naptárak nem voltak, a távoli országok között a kapcsolat nehézkesen ment, tehát egyszerűsítette a dolgot, hogy minden vidék az égről tudta leolvasni az ünnep idejét.